

CURS-TALLER

LES PLANTES MEDICINALS SILVESTRES EMPARENTADES AMB LES CULTIVADES (PSC/PSUA)

19 i 20 de juny de 2026

Divendres 19: Videoconferència

Dissabte 20: Eixida de camp

Inscripció gratuïta fins a completar aforament (25 persones)

Coordinador: Jaime Güemes

Professorat

- Jaime Güemes – Biòleg, director del Jardí Botànic de la UV.
- Javier Fabado – Biòleg, tècnic d'investigació del Jardí Botànic de la UV.
- Virginia Espinosa – Enginyera Tècnica Forestal, propietària de Truficultura Técnica.
- Antonio Núñez – Enginyer Tècnic Agrícola, propietari de Truficultura Técnica.

1. Descripció general

Aquest curs té com a objectiu oferir una visió de la importància de conservar la biodiversitat amb una perspectiva molt clara, prenent com a exemple el cas de les plantes aromàtiques i medicinals. Són plantes que formen part de la nostra cultura i que podem reconèixer amb certa facilitat en les nostres eixides al camp. Però la seua abundància no ens ha de fer oblidar els riscos que corre la diversitat vegetal com a conseqüència del canvi climàtic i la transformació del territori.

A més, s'abordaran exemples i casos pràctics relacionats amb l'entorn vegetal del municipi d'Aras de los Olmos, situat a la província de València. D'aquesta manera es pretén connectar els continguts del curs amb la realitat local, sent una activitat idònia per a conèixer i identificar les plantes útils del nostre entorn i, molt especialment, el Jardí Etnobotànic d'aquesta localitat, integrat en el projecte *Big History*.

2. Informació

- **Duració del curs:** 2 dies.
- **Format:** Classes teòriques i eixida de camp per a l'observació de la flora de la zona d'Aras de los Olmos.
- **Públic destinatari:** Públic en general, estudiantat, professionals i qualsevol persona interessada en la botànica i l'aprofitament tradicional de les plantes.

3. Programa i continguts

Sessió divendres 19. Videoconferències: 17.30-20.00 h

MÒDUL I: LA CONSERVACIÓ DE LA BIODIVERSITAT

Objectiu: Introduir l'alumnat en la importància de la biodiversitat per a la supervivència de la humanitat, proporcionant una comprensió general dels seus aspectes principals.

Continguts:

- Biodiversitat: conceptes bàsics.
- Pèrdua de biodiversitat, canvi climàtic i transformació del territori.
- Conseqüències socials i econòmiques de la pèrdua de biodiversitat.

MÒDUL II: PLANTES MEDICINALS I AROMÀTIQUES SILVESTRES (PSC/PSUA)

Objectiu: Aproximar-se a la importància de les plantes medicinals i aromàtiques, des del seu origen silvestre fins a la seua domesticació i cultiu.

Continguts:

- Què és la biodiversitat? Definició i importància.
- Canvi climàtic i transformació del territori.
- Plantes medicinals i aromàtiques: productes metabòlics i utilitat.
- Patrimoni botànic de la Reserva de la Biosfera de l'Alt Túria.
- Evolució biològica i grans extincions.
- Síntesi de la història de la vida.
- Grans extincions i conseqüències sobre la biodiversitat.
- Crisi actual de diversitat: la Sisena Extinció.

MÒDUL III: LA IDENTIFICACIÓ DE PLANTES AROMÀTIQUES I MEDICINALS

Objectiu: Poder identificar les principals famílies i espècies de plantes que proporcionen plantes aromàtiques i medicinals silvestres.

Continguts:

- Característiques morfològiques de les principals famílies de plantes medicinals i aromàtiques.
- Catàleg de les plantes medicinals i aromàtiques PSC/PSUA de la Reserva de la Biosfera de l'Alt Túria.
- Claus per a la identificació d'espècies mitjançant l'ús de lupes i altres equips d'observació.
- Eines digitals d'identificació botànica i grau de fiabilitat.

Sessió dissabte 20. 09.30-18.00 h. Presencial a *Big History* i zones circumdants

MÒDUL IV: EXCURSIÓ DE CAMP A L'ENTORN D'ARAS DE LOS OLMOS PER A CONÈIXER ASPECTES GENERALS SOBRE LA DIVERSITAT VEGETAL, EL PAISATGE I LES PLANTES MEDICINALS I AROMÀTIQUES DE LA ZONA

Dinàmica: Al llarg del matí realitzarem una excursió-recorregut a peu des d'Aras de los Olmos pels seus voltants. Dinarem al camp i finalitzarem cap a les 16.00 h al Jardí Etnobotànic, que el visitarem. Durant l'excursió reconeixem plantes medicinals i aromàtiques i presentarem eines digitals d'identificació. Per a concloure la jornada, a les instal·lacions de *Big History*, presentarem diferents claus de determinació de plantes per a explicar-ne el contingut i l'abast.

Objectiu: Aprendre a identificar, acompanyats per botànics experts, les principals plantes aromàtiques i medicinals de l'entorn d'Aras de los Olmos. També les cultivades al Jardí Etnobotànic, valorant les conseqüències biològiques de la proximitat entre plantes emparentades. Es prestarà una atenció especial a l'ús de recursos digitals per a la identificació i localització de les espècies.

Continguts:

- Concepte de paisatge; estrats de vegetació; relació entre geologia i plantes.
- Eines digitals d'identificació de plantes.
- Processos d'hibridació espontània.
- Reconeixement de grups sistemàtics amb presència de plantes aromàtiques i medicinals.
- Observació de les principals plantes aromàtiques i medicinals de la zona.

VNIVERSITAT
ID VALÈNCIA

ICBI-E
Institut Universitari Cavanilles
de Biodiversitat i Biologia Evolutiva

EBAT
Estació Biològica d'Alto Turia

Jardí Botànic

